

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de văstrare (Mercuria), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chisețeană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryveana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângeorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reuniunea de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstir), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul-săs.), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șercăiana, Sylvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Tărnăveana, Țibleşana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Cultura animalelor.

Sub presiunea evenimentelor prin cari trecem, toate sau aproape toate chestiunile, asupra cărora se discută în adunări și în presă, se aduc în legătură cu războiul, pentru că de fapt întreg mersul lucrurilor de astăzi este o înlanțuire de cauze și efecte, cari influențează războiul sau sunt influențate de el. Astfel și titlul acestui articol eră să fie „cultura animalelor cu considerare la războiu“, pentru că, de fapt, și această chestiune este acum în strânsă legătură cu evenimentele excepționale din timpul de față.

Animalele sunt, precum se știe, unul din bunurile cele mai mari ale omului. Le putem pune într'un rând cu cerealele și, în genere, cu toate plantele, cari ne sunt de neapărată trebuință.

Care este omul, fie el de orice condițiune, care să se poată dispensa de animale? Căci, dacă el și nu le ține și nu se ocupă direct cu ele, se înfruptă totuși zi de zi din bunătățile, ce aceste ni le oferă.

Pânea și mămăliga, cari le consumă zilnic bogat și sărac, se obțin prin participarea la muncă intensivă a animalelor. Cu ele se ară pământul, cu ele se transportă cerealele și celelalte plante. Ele dau gunoii cel mai bun pentru îngrășarea pământului. Animalele ne dau laptele și carnea, cum și grăsimile, cu număratoarele lor derivate, întrebuințate zilnic în toate casele. Ele ne dau peile și lâna, din cari se gâtesc hainele și alte obiecte pentru trebuințele noastre fără număr.

Precum în lipsa cerealelor am fi amenințați cu perire, nu mai puțin ne-ar fi imposibilă existența și fără animale.

Iată pentru ce îngrijorările cele mai mari, chiar dela începutul războiului, au cuprins pe oameni, în primul

rând, și cu privire la chestia «pânei de toate zilele» și a animalelor.

Deodată cu mobilizarea ostașilor s'a început și rechiziționarea bucatelor și animalelor pentru scopuri de războiu. Și cu aceste deodată întreagă chestiunea a început să se complice și desechilibreze. Căii s'au adunat cu nemiluita pentru echiparea armatei și pentru transporturile necesare miliției.

Boii, mai ales, dintre bovine, se consumă dela începutul războiului pe o scară excepțional de extinsă. După calcule făcute aproximativ se cer pentru o armată de 2 1/2 milioane oameni câte 3500 boi pe fiecare zi, sau într'un an 1 1/4 milioane de capete.

Dar consumă și obștea populațiunii aproape ca și în timpurile normale; așa că consumul de animale, în genere, acum în timp de războiu trebuie să se resimtă și se și resimte pe întreagă linia. Scumpetea animalelor și a alimentelor ce provin dela animale, fără să mai ținem seamă și de alte indicii, este dovadă neîndoioasă, că numărul animalelor s'a împuținat și scade mereu.

Târgul de vite din ultimele zile ale lunii Aprilie, ținut în Sibiu, a fost și el o dovadă de scumpirea vitelor în mod nemaipomenit. Un taur de prăsilă a fost vândut cu K 3000, iar o păreche de boi, mari și grași, cu K 4600. Prețurile au fost în genere foarte mari și cu toate acestea s'au cumpărat multe vite, fiind și cumpărători străini, cari au dat animație târgului.

Dar nu numai animalele mari, caii, vitele, între cari și bivoli, ci și celelalte animale domestice: oile, caprele, porcii, galițele ș. a. au ajuns la prețuri în-doite și întreite față de trecut. Tot așa și carnea, unsoarea și celelalte derivate dela animale.

Nu e deci mirare, că din unele comitate se ivesc plângeri, că cultura animalelor în țară a început să

deie spre povârniș, din cauză că o parte considerabilă a contingentului de animale a trebuit să se pună la dispoziție pentru nutrirea armatei, iar de altă parte, împuținarea acestui contingent fiind pricinuită și de împrejurarea că miliardele statului trebuie să fie destinate pentru acoperirea necesităților de războiu, sumele preliminate neajungând și pentru asigurarea prevăzută în lege a cultivei și dezvoltării animalelor.

Art. de lege XLIII din 1908 cuprinde dispoziții clare relativ la favorurile, respective ajutoarele, pe cari statul are să le destineze pentru sporirea contingentului de vite cornute, rămători și oi din țară. Anume statul să mijlăcească gratuit agonisirea reproductorilor, cari servesc pentru cultura sau folosul de obște; apoi să deie împrumuturi fără interese pentru scôpurile numite și, în unele cazuri, să facă și reduceri până la 20% din sumele împrumutate și alte favoruri.

Dar, durere, în acest an dispozițiile legii indicate au rămas dispoziții pe hârtie, fără să se fi putut execută, cu toatăcă tocmai în acest an simțesc și comunele cea mai mare trebuință de a fi ajutate întru suplinirea golurilor provocate de războiu în cultura animalelor. Comunele cele mai multe nu sunt în situația să-și procure din resursele proprii reproductorii necesari contingentului lor de animale, și fără de aceștia o parte considerabilă a averii naționale este grav amenințată.

Niciodată, de când statul a luat între problemele sale și protecția cultivei animalelor, nu i s'a impus ocazie și îndatorire mai mare de a stărui spre acest scop, decât tocmai acum.

E adevărat, că și până acum s'au luat unele dispoziții neapărat necesare pentru asigurarea contingentului strict trebuincios de animale; dar acelea nu sunt de ajuns. Astfel ar trebui să se iee cât mai îngrabă *toate* dispozițiile pentru susținerea și mai ales, pentru sporirea contingentului de animale atât în privința cantitativă, cât și în cea calitativă. Orice întârziere va aduce pagube mari fără seamă.

Organizațiile economice sunt datoare să se adreseze, și în această chestiune importantă, dlui Ministru de agricultură, solicitându-l ajutorul său grabnic pentru sanarea relelor, cari ne amenintă prin împuținarea contingentului de animale.

În acelaș timp, însă, li se impun și comunelor și comitatelor mari îndatoriri. Nici ele nu trebuie să scape din vedere această problemă, de a căreia fericită rezolvare sunt pendente interese de prima ordine pentru asigurarea viitorului nostru, al tuturor. Comunele și comitatele, cu toate jertfele ce au adus și aduc pentru binele obștesc, trebuie să nu cruțe nici jertfele ce sunt reclamate de sporirea și de dezvoltarea cât mai multumitoare a contingentului trebuincios de animale domestice. Îndeosebi să iee toate măsurile de trebuință, pentruca să nu lipsească reproductorii necesari și să îngrijască de sănătatea animalelor.

r — u.

Al doilea împrumut de războiu ungar.

Prospectul de emisiune al noului împrumut de războiu ungar, care a fost anunțat ca iminent pentru primele zile ale luni curente, până în momentul când scriem aceste șire n'a apărut încă, dar este așteptat în proximele zile.

În ministeriul de finanțe a avut loc, la 1 crt., o conferență în chestia noului împrumut, la care conferență au participat reprezentanții tuturor băncilor mari din capitală, cari au funcționat și cu ocazia primului împrumut ca locuri de subscripțiune.

Membrii conferenței, prezidată de însuși ministru de finanțe — precum anunță un comunicat semioficios — au aflat atât situația pieței de bani, cât și timpul de față ca foarte potrivite pentru emisiunea noului împrumut de războiu, a căruia prospect de emisiune se va publică în zilele acestea.

Al doilea împrumut de războiu ungar va fi, atât ce privește tipul și dobânda titlilor, cât și în ce privește cursul de emisiune întru toate identic cu primul împrumut de războiu. Urmând dorința cercurilor specialiste ministru de finanțe va emite însă, cu acest prilej, și obligațiuni de rentă de $5\frac{1}{2}\%$, a căror curs de emisiune se va fixa, probabil, cu 91. Considerând cursul de emisiune redus, cu care se va pune la subscripțiune noul împrumut, obligațiunile de 6% vor avea o rentabilitate de $6\cdot65\%$, iar cele de $5\frac{1}{2}\%$ — o rentabilitate de $6\cdot13\%$. În schimb însă cele cu 6% vor putea fi convertite peste 5 ani, adică la 1921, pe când la celelalte dobânda de $5\frac{1}{2}\%$ este garantată pe 10 ani.

Depozitele spre fructificare, cari dealtcum, în sensul ordonanței privitoare la moratoriul VI, cad sub moratoriu, vor putea fi reclamate dela bănci în scopul subscripțiunii și plătirii noului împrumut. Ministru de finanțe însă va limita suma ce se poate reclama dela bănci în scopul amintit la maximum 25% ale depozitelor în ființă cu ocazia subscripțiunii, dar maximum la 20% a sumei subscrisă de deponent.

La Banca Austro-Ungară și la Cassa pentru credit de războiu ungară, obligațiunile noului împrumut de războiu vor fi admise la lombard sub aceleași condiții, ca și obligațiunile primului împrumut de războiu.

Centrala institutelor de bani.

Proiectul de lege privitor la înființarea Centralei institutelor de bani, după toate prevederile, nu va trece atât de neted prin desbaterea parlamentară, precum și-a închipuit aceasta guvernul, când l-a prezentat camerei.

Opoziția maghiară din parlament, adică, are serioase nedumeriri față cu anumite dispoziții ale proiectului, ceea ce a îndemnat pe ministru de finanțe să între cu ea în pertractări în scopul unui compromis.

Modificările principale dorite de opoziție la proiectul centralei institutelor de bani sunt — după ziarurile din capitală — următoarele:

Centrala institutelor de bani să se înființeze numai ca instituție cu caracter provizor și să aibă menirea de a ajuta numai institutele de bani ajunse în criză.

În consiliul de direcțiune al „Centralei“, pe lângă partida guvernului să fie reprezentate și celelalte partide opoziționale, pentru a lua noului așezământ coloritul unei instituții pusă în serviciul politice de partid.

Revizia să fie obligatoare numai pentru institutele, cari cer și primesc credit dela Centrală.

Să se interzică numai pe timp de un an dela înființarea Centralei, fondarea de bănci noue, și nu pe timp de 3 ani.

În fine opoziția cere să se elimineze din proiect cu totul dreptul de veto al ministrului de finanțe.

Pertractările între guvern și delegații partidelor de opoziție sunt încă în curs. Cum se vor termina, azi nu se poate ști încă. Dacă se va ajunge la o înțelegere, proiectul va ajunge la desbatere parlamentară, probabil, Luni. Întrucât însă opoziția, cu toate modificările ulterioare, puse în vedere de guvern, totuși se va hotărî a combate proiectul, guvernul — precum anunță un ziar aproape de guvern — „pentru a nu produce turburări în munca armonică a parlamentului“, este hotărît a lua pentru sesiunea actuală dela ordinea zilei desbaterea proiectului „Centralei“.

Schimbări în situația statelor europene în ultimii 50 de ani.

În val-vârtejul marilor evenimente istorice de azi este, credem, de interes să facem o privire retrospectivă asupra schimbărilor principale în harta Europei, în ultimii 50 de ani, — schimbări, împreunate cu frământări uriașe, cari au produs ridicări și căderi, în tot cazul au avut de rezultat, în genere, mari progrese pe toate terenele activității omenești: în *agricultură, industrie, comerț, finanțe* etc.

Austro-Ungaria se mărește dela 1878 cu provinciile *Bosnia și Herțegovina* rupte din imperiul turcesc; iar ca reformă internă se poate releva, în această perioadă de timp, *dualismul*, al cărui product este monarhia Austro-Ungară, înarticolată prin art. de lege XII din 1867.

Germania. După învingerea Austriei în 1866, *Prusia*, împreună cu statele germane din Germania nordică înființază *Confederațiunea germană de nord*. Victoriile asupra Francezilor în 1870 determină și pe statele Germaniei de sud să între în *Confederațiune*, care devine *Imperiul German*, mărit și cu provinciile *Alsația și Lorena* și mai târziu cu diferite *colonii*.

Turcia. Asupra acestui imperiu, de care odinioară tremurâ întregă Europa, s'a îndreptat toată

urgia neamurilor, în jumătatea de veac din urmă. Războiul din 1877 a dat cea mai puternică lovitură pentru eliberarea popoarelor subjugate din *Turcia-Europeană*. Prin războiul din 1912 și 1913, pe lângă provinciile din Africa, Turcia pierde aproape întregă stăpânirea din Europa, rămânând cu un mic colțisor din apropierea Constantinopolului, cu peninsula Galipoli, strâmtoarea Dardanelor și cu unele insule din Marea-Egee.

Astăzi Turcia luptă, sigur, nu pentru redobândirea țărilor pierdute, ci pentru alte mari interese ce are de apărat în Europa, Asia și Africa.

Schimbările produse în Turcia-Europeană, în ultimii 50 de ani, au avut drept urmare independența și mărirea statelor balcanice.

România, după războiul din 1877, pierde *Basarabia* și primește *Dobrogea* dobândindu-și independența și rangul de regat; iar în 1913 se mărește cu *Dobrogea nouă*.

Bulgaria se ridică la anul 1878 la rangul de regat autonom sub suzeranitatea Turciei. În 1885 a anexat Rumelia, iar în 1913 se mărește considerabil în contul Turciei și-și deschide eșire la Marea-Egee.

Serbia se mărește după războiul din 1877. La 1882 se ridică la regat. În 1913 teritoriul ei aproape se duplică pe socoteala Turciei. E întrebare însă ce soarte i se pregătește prin războiul actual?

Grecia. Congresul dela Berlin i-a dat Tesalia și districtul Arta. După războiul din 1912/13 s'a mărit considerabil cu teritorii desfăcute din Turcia.

Albania a ajuns și ea la oarecare grad de independență după războiul din 1912/13; luptele launtrice se țin încă și acum lanț, deoarece sunt multe nemulțumiri, cari pot să-i aducă încă încurcături mari și chiar să-i primejduiască viitorul.

Muntenegru s'a mărit, prin pacea dela San-Stepano, iar în urma războiului din 1912/13 aproape s'a îndoit și se bucură de timp îndelungat de independență.

Italia în urma războiului din 1859 devine regat și din 1912 se mărește cu Tripolitania.

Rusia după războiul din 1877 se alege de nou cu Basarabia și o parte a Armeniei cu Cars și Batum. În timpul actualului împărat ocupă Mangiuria și Port-Artur. În 1904 pierde unele provincii din Asia în urma războiului cu Japonia.

Francia pierde Alsația și Lorena în războiul din 1870 și devine republică; câștigă însă colonii noi în perioada de care ne ocupăm.

Belgia din 1831 e regat independent, recunoscându-i-se și *neutralitatea*, și s'a bucurat mereu de pace. Perderile în războiul actual însă îi sunt incommensurabile și cine mai poate ști ce-i rezervă viitorul?

Olanda. În jumătatea din urmă de veac în regatul Olandei nu s'au produs schimbări de teritor. Schimbări mai însemnate s'au produs în număratoarele ei colonii.

Danemarca pierdută în 1864 Schleswig-Holstein după războiul cu Prusia și Austria.

Șveția. În această țară odinioară mare putere, nu s'au întâmplat schimbări de teritor în perioada de timp de care ne ocupăm.

Norvegia. Nici în această țară nu s'au produs schimbări în timpul din urmă.

Elveția a devenit republică din timpul revoluției franceze și congresul din Viena i-a sancționat independența și constituția, asigurându-i neutralitatea pentru toate timpurile. Ea nu a crescut nici scăzut în privința teritorială, dar tocmai prin pacea de care s'a bucurat în cursul timpului și prin spiritul de adevărată libertate și egalitate ce domnește acolo, a ajuns la o stare de înflorire râvnită de popoarele multor state din Europa.

Spania pierde insulele Cuba, Portorico și Filipine după războiul cu Uniunea Nordamericană.

Portugalia, cu multe colonii din timpurile trecute, devine republică.

Anglia sau **Englittera** s'a sporit prin ocuparea de colonii.

*

Din cele arătate până aci se vede câte schimbări s'au făcut numai timp de 50 ani în harta statelor din Europa. Abia se găsesc 4—5 state pe acest continent, în cari să nu se fi făcut rectificări de granițe; iar altele au fost supuse unor schimbări cu totul radicale.

S'au ridicat în mod neașteptat în acest timp, cu deosebire, Germania și Italia dobândindu-și ambele unitatea națională, iar pentru Turcia-Europeană această perioadă de timp se poate numi: deadreptul catastrofală.

Toată lumea stă acum înfrigurată, așteptând cu neastâmpăr, să se hotărască soarta teribilului războiu de față, care, nu mai e îndoială, va produce schimbări mari în harta continentului nostru, atât de sbuciumat acum, adevărindu-se și cu această ocazie nestatornicia lucrurilor în viața și dezvoltarea statelor și popoarelor ca și în întreaga viață din univers. S.

Asigurări contra pagubelor de grindină.

De bună seamă că nici odată până acum nu a fost o mai mare trebuință, ca oamenii noștri să-și asigure produsele câmpului (grâu, orz, ovăs, cucuruz), viile și celelalte contra pagubelor de grindină (ghiață) ca astăzi.

Azi lucrarea pământului, cultivarea viilor etc., în urma lipsei de puteri de muncă, sunt cu mult mai anevoioase. De aceea, și din cauza stărilor excepționale, în cari ne găsim, produsele pământului sunt și vor rămâne cu mult mai scumpe ca în trecut. Prin urmare și paguba ce le-ar putea ajunge prin grindină (ghiață)

este îndoită, ba și întreită ca până acum. Oamenii noștri deci au datorință să caute a se pune la adăpostul pagubelor, ce i-ar putea ajunge și să se asigure din vreme.

Dar dacă prețul bucatelor etc., azi e mai urcat, premiile de asigurare contra grindinei sunt aceleași ca în trecut. Pentru un premiu minimal se pot asigura valori foarte însemnate.

Nu avem cuvinte îndeajuns să îndemnăm oamenii noștri să nu întârzie a se asigura. Preoții și intelectualii noștri să nu întrelase a lumină și sfatului poporul în această privință.

Toți să se adreseze cu încredere la **Banca generală de asigurare** (cea românească) din Sibiu ori la agenturile ei principale, cum și la orice bancă românească, de unde vor primi oferte și informațiuni.

Dacă mai mulți din o comună doresc să se asigure, să se adreseze numitei bănci ca să le trimeată oameni anume pentru luarea ofertelor.

În chestia importului de porumb.

Conform unui nou comunicat, publicat din partea celor competenți în „Gazeta Transilvaniei“, porumbul, intenționat a se importa din România se poate aduce deocamdată numai pe seama acelora, cari se obligă a lua în primire marfa:

1. Pe linia ferată Predeal în orișicare gară până la Feldioara, Sepsiszentgyörgy sau Făgăraș, iar pe linia Turnu-Roșu în orișicare gară până la Sibiu.

2. Prețul este K 3000, afară de cheltuelile de transport, în care sumă de K 3000 se cuprind prețul vagonului de porumb, diferența de curs la coroane, precum și taxa de export în suma de Lei 500 în aur.

3. Se vor considera numai cererile partidelor, cari prin *un nou aviz* vor declara că primesc condițiile de mai sus și că vor lua marfa în primire în cel mult 48 de ore după sosirea ei la locul destinat.

Orișice cerere sau întrebare în chestia importului de porumb va fi a se adresa d-lui deputat Dr. Nicolae Șerban, la Brașov (Strada Orfanilor Nr. 18).

Filiala din Brașov a «Albinei» a luat asupra sa exclusiv numai primirea și transmiterea prețului de cumpărare la mâna «Centralei Băncilor Populare», fără a avea vr'un alt amestec și fără a lua vre-o răspundere pentru însăși afacerea, care privește pe D-nii Dr. T. Mihali și Dr. N. Șerban.

Ceice au plătit deja filialei „Albina“ prețul de cumpărare, cari însă în condițiile cuprinse în acest comunicat, nu vor mai reflecta la porumb, își vor primi banii dela filiala „Albinei“ fără nici o detragerere.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

Ungaria. La începutul acestei luni Ministerul nostru de agricultură a publicat al doilea raport al său despre situația agricolă în țară. Această dare de seamă mai nouă este foarte favorabilă. Iată părțile de căpetenie ale acesteia:

Timpul, la început schimbăcios, răcoros și umed, după aceea treptat mai blând și uscat, a fost foarte favorabil pentru situația agricolă în genere din cea mai mare parte a țării și îndeosebi pentru dezvoltarea sămănăturilor de toamnă și pentru răsărirea cerealelor sămănate în primăvară. Timpul din cele trei săptămâni trecute a fost potrivit în cea mai mare parte și pentru săvârșirea lucrărilor agricole, cu excepția locurilor, cari în urma precipitațiunilor prea multe din timpul iernii, au ținut apă și nu s'au putut svântă până acum, mai departe unde pământul treptat-treptat s'a svântat, dar în urma ploilor locale prea abondente s'a umplut iarăș de apă. În locurile aceste mai așezate, în care lucrările agricole s'au cam întârziat în luna Martie, ele s'au pornit mai întetitor în luna Aprilie și, având în vedere împrejurările excepționale, au înaintat destul de repede și cu bun succes. Unde și unde însă, cu deosebire în locurile argiloase, lucrările nu s'au putut încă termina. Anume aratul pentru sămănăturile de primăvară și lucrările pentru sămănatul orzului și ovăsului. Dar umblarea timpului a cauzat această întârziere într-o măsură așa de mică, că ea a trebuit amintită numai pentru descrierea fidelă a situației agricole faptice din diferitele regiuni ale țării, căci pornindu-se timp favorabil ea se poate întregi în câteva zile.

Afară de lucrările întârziate pentru sămănatul orzului și ovăsului, mai sunt în curgere sămănatul porumbului și pusul cartofilor, sămănatul napilor, a nutrețurilor artificiale și a cănepei, tăiatul hemeiului, transportatul gunoii și împrăștierea lui, în unele locuri grăpatul fanațelor, retezatul sămănăturilor de toamnă prea dezvoltate, tăvălugirea sămănăturilor de primăvară, în grădini sămănatul și plivitul legumelor, în vii desgroptatul și tăiatul.

Grânele de toamnă în genere stau foarte bine în cea mai mare parte a țării și se desvoaltă așa de bine, că în unele locuri au trebuit tunse pentruca să se împiedece dezvoltarea lor din cale afară. Îndeosebi dau cele mai frumoase speranțe în acest timp grânele de toamnă în comitatele din regiunea Alföld-ului, adică tocmai în regiunile cele mai importante pentru producția de grâne. De asemenea și în celelalte regiuni ale țării situația este favorabilă, însă în aceste regiuni totuș se aud și plângeri despre pagube pricinuite de apă sau cari se referesc la stricăciuni făcute de șoareci în cursul toamnei trecute. Stricăciunile pricinuite de apă trebuie reparate în mai multe locuri prin aratul din nou. După rapoartele intrate însă se poate constata, că astfel de arături nu vor trebui făcute în mare mă-

sură și astfel suprafața teritoriului sămănat cu grâu de toamnă nu va suferi schimbare esențială din această cauză. Cu toate că rapoartele inspectorilor și rapoartelor agricoli nu conțin date cu privire la teritoriul sămănat și astfel pe baza acelorora nu se poate face o evaluare în cifre în această privință, rapoartele lor însă indică, că mărimea teritoriului sămănat în acest an cu cereale de toamnă nu numai se apropie, ci probabil chiar atinge mărimea teritoriului care în anii normali s'a obicinuit a se sămăna cu cereale de toamnă. În urma umidității prea mari în multe locuri sămănăturile sunt foarte îmburuenate. Plivitul lor se face pretutindeni, îndeosebi însă pe proprietățile mari. De dorit ar fi ca plivitul să se facă și pe proprietățile mici cu cea mai mare energie. Cu privire la stricăciunea insectelor sunt puține plângeri și anume din unele localități ale comitatelor Alba, Comarom, Moșon și Tolna.

Sămănăturile de toamnă în genere se desvoaltă bine, li se desvoaltă paiul și în sol nisipos au început să și inspicie. Paiul nu e înalt, dar mai pretutindeni e verde și sănătos. În multe locuri sămănăturile sunt rari. Sămănăturile timpurii sunt mai frumoase și mai dese, decât cele târzii. Ici-colea agricultorii se plâng de pagube pricinuite de șoareci și insecte.

Orzul și ovăsul de primăvară, unde au fost ploi multe, respective unde s'a putut ară numai într'un târziu din cauza umidității solului, parțial se sămăna numai acum; sămănăturile timpurii însă au răsărit foarte frumos, sunt dese, sănătoase și se desvoaltă excelent. Teritoriul sămănat cu orz și ovăs de primăvară, conform rapoartelor intrate, cu toată întârzierea ce a urmat, probabil se va apropia sau chiar va întrece măsura mijlocie, pentrucă agricultorii având în vedere împrejurările excepționale, în loc de o parte a plantelor comerciale și de nutreț, se silesc a sămăna spicoase de primăvară.

Sămănatul porumbului, din cauza umidității solului, a început să se facă mai târziu ca de obicei, așa că în cele mai multe locuri el numai acum este în curgere. Porumb răsărit abia se poate vedea. Pământul destinat pentru sămănat este bine pregătit și mărunțit pretutindeni.

Pusul cartofilor timpurii în cea mai mare parte s'a sfârșit, al celor târzii se face acum, în pământ bine lucrat. Cartofi răsăriți numai rar de tot se pot vedea.

Napii timpurii răsar frumos pretutindeni, săpatul lor în unele locuri s'a și început.

Sămănăturile de rapiță în general au iernat bine și se desvoaltă satisfăcător.

Sămănatul și răsădirea plantelor de grădină se mai fac încă și acum. Sămănăturile timpurii, în urma timpului favorabil, răsar frumos pretutindeni și se desvoaltă bine.

Mazerea și diferitele legume răsar bine, diferitele soiuri de ceapă se desvoaltă mulțumitor.

În multe locuri s'au cultivat teritorii mai extinse ca de obicei pentru legume.

Paturile calde cu *răsaduri de varză* se desvoaltă bine pretutindeni.

Hemeiul în general a început să se desvoalte frumos pretutindeni.

Sămănatul *cânepii și inului* în cele mai multe locuri se face acum, în singuraticile locuri încă nu s'a început sămănatul lor.

Răsadurile de *tutun* din paturile calde se desvoaltă frumos pretutindeni. Răsăditul lor încă nu s'a început.

Plantele de nutreț artificiale în genere se desvoaltă satisfăcător.

Lucernei și trifoiului însă în multe părți, dar cu deosebire în regiunile din stânga Dunării și din dreapta Tisei le-au cauzat șoarecii mari stricăciuni, așa că a fost necesar să se are și samene din nou pământul.

Livezile naturale pe locurile mai ridicate se desvoaltă bine.

Pășunile în general au început să se desvoalte frumos. Pe locurile mai așezate, ici-colea, ele stau încă sub apă.

Pomilor cari înfloresc de timpuriu, între cari mai ales migdalilor și persecilor bruma le-a cauzat oarecare stricăciuni.

Merii, perii, cireșii, vișinii și prunii au flori din belșug și promet recoltă abundentă. Omidele până acum nu au pricinuit pagube.

Prospectele recoltei pomilor sunt extraordinar de promițătoare.

*

România. Timpul foarte variabil, în mare parte rece și cu înghețuri pe alocuri simțitoare, dar mai ales ploile, lapovița și zăpada abondentă însoțită de viscol ce au avut loc în cursul acestei luni, au împiedecat pretutindeni de a se putea face lucrările agricole de primăvară la timp, așa că au întârziat mult; asemenea au oprit repede dezvoltarea vegetației începută încă din cursul iernei blânde ce am trecut.

Dacă exceptăm părțile din câmpie și din Dobrogea unde, sub influența timpului mai cald din a doua jumătate a lunii, dar mai ales a perioadei frumoase din o parte a ultimei decade s'au putut continua unele arături și sămănături de orz, grâu de primăvară, de lucernă, trifoi, ovăs, mazărice, zarzavaturi și alte plante furagere; în celelalte părți și mai ales în nordul Moldovei mai nu s'au putut face nici un fel de lucrări agricole; sau acolo unde s'au început abia către sfârșitul lunii, sunt pe o scară foarte redusă.

Pentru întârzierea acestor lucrări agricole au contribuit în cea mai mare parte ninsorile ce au căzut la 1, dela 7—11 și dela 20—21, fiind precedate și de înghețuri simțitoare. Din această cauză pământul menținându-se acoperit cu zăpadă în multe zile și apoi prin topire devenit prea moale, nu s'a putut lucra la timp.

A mai contribuit mult la întreruperea lucrărilor agricole, unde ele au reînceput în ultima decadă, și plôile abondente dela sfârșitul lunii.

Sămănăturile de toamnă sunt frumoase, bine înfrățite și dezvoltate în întreaga țară, deși pe locurile joase din cauza prea multei umezeli și a inundațiilor, a început să piară pe alocuri în parte.

Pe podișuri, coaste și locuri mai svântate s'au făcut, unde a fost cu puțință, ogoare de primăvară în deosebi pentru porumb; pe alocuri, în Romanați și Olt a început chiar a se sămăna, dar nu merge bine din cauza răcelilor.

Rapița se crede că va fi compromisă din cauza timpului neprielnic din această lună și a viermilor.

S'au sămănat unele zarzavaturi, ca ceapă, usturoi, mazăre, bob și chiar cartofi timpurii.

Viile s'au desgropat și tăiat iar în mare parte s'au și arăcit. S'a continuat cu altoitul și plantatul lor; asemeni s'au făcut multe plantațiuni de pomi roditori și s'a continuat a se curăți de omizi și de uscături.

Pomii fructiferi de câmpie și din Dobrogea unde au înflorit încă din luna precedentă, înainte de ninsoarea și epoca friguroasă din cursul acesteia, au degenerat și au căzut atât florile înainte de a fecunda și chiar fructele ce au legat.

La unele specii s'au părut chiar și frunzele apărute. Speciile mai târzii ale căror muguri floriferi sau foiferi nu erau încă deschiși nu au suferit de înghețul și zăpada din această lună și se speră că vor produce rod satisfăcător; asemenea nu au suferit nici viile desgropate.

În perioada caldă din ultima decadă în câmpie începuseră să înflorească caisul, zarzărul, persicul, părul, cornul etc. În Moldova întreagă vegetațiunea din cauza perioadelor de ger simțitor din Februarie și din această lună, este mult mai înapoiată ca în câmpie.

Iarba pe câmpii a înverzit pretutindeni și progresează repede, totuși vitele n'au putut fi încă scoase la pășune; din cauza timpului umed și a pământului prea moale, ele se țin încă cu nutrețuri uscate.

În ultima decadă au început să sosească pășările călătoare ca: barza, cocorul, mierla, priveghe-toarea, etc.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 6 Maiu 1915.

În piața externă de bani situația continuă a fi, în general, neschimbată. În Berlin cererea de bani se mișcă în cadre foarte modeste și abundența de numărar, semnalată în ultimul nostru raport se menține; discountul privat a cotat 4% și chiar sub 4%. În Paris situația Băncii de emisiune este mai puțin favorabilă, decât în săptămâna anterioară.

În piața internă de bani, îndeosebi în Viena, domnește în permanență o abundență extraordinară de bani și discountul este în reducere. La începutul săptămânii curente s'au oferit bani în Viena chiar și cu 1⁵/₈%. Spre finea

săptămânii, în pregătirea noului împrumut de războin, s'a observat o mică încordare a situației și discountul privat a costat în Viena, $2\frac{1}{2}\%$, iar în Budapesta $3\frac{1}{4}\%$ — $3\frac{1}{2}\%$.

*

Banca Franței. Situația la 1 Aprilie 1915. Bilanțul Băncii Franței pe ziua de 1 Aprilie 1915 st. n. arată: Stocul aur 4,250.965.643 (cu un plus de 2.234,002 față de săptămâna precedentă).

Stocul argint 378.005,870 (cu un plus de 633 187).

Disponibilități în străinătate 623 milioane 667 mii 566 (cu un plus de aproape 41 milioane).

Portofoliu 230.819,755 (cu un plus de circa 2 milioane).

Efecte amânate 2,709.231,785 (cu peste 61 și jumătate milioane în minus).

Avansuri pe titluri 671.982,976 (cu circa 9 mil. în minus).

Avansuri permanente către stat 200 milioane.

Avansuri noi către stat 4 miliarde 800 milioane (cu 100 milioane în plus).

Avansuri pe bonuri de tezaur franceze scomptate ca avansuri ale statului către guverne străine: 81 milioane.

Cheltuieli 3.401,755 (cu aproape un milion în plus).

Bilete în circulație: 11 miliarde 272 milioane 773 mii 375 (cu un plus de peste 96 milioane).

Comptul curent al tezaurului 73 milioane 966 mii 036 (cu peste 27 milioane în minus).

Compturi curente particulare 2 miliarde 379 milioane 976 mii 580 (cu peste 24 și jumătate milioane în minus).

Iată și beneficiile provizorii ale primelor patru luni din cei din urmă patru ani, precum și cursurile corăspunșătoare ale acțiunilor Băncii:

Anii	Beneficiile	Cursuri
1912	14.923,781	4,125
1913	23.958,902	4,602
1914	19.412,470	4,525
1915	18.817,170	4,610

SOC. FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Câmpiana“, *instituit de credit și de economii în Mociu* a hotărât, în adunarea generală dela 19 Aprilie n., ca profitul net de K 16,349·62 să se împartă în modul următor:

7%	dividendă	„	K 7,000—
40%	fondului de rezervă	„	4,536—
5%	„ de pensiuni	„	665—
5%	„ de binefaceri	„	665—
5%	scopuri	„	665—
8%	tantiemă direcțiunii	„	894—
4%	„ funcționarilor	„	452—
4%	„ comit. de suprav.	„	452—

Remunerație cassierului	„	100—
„ practicantului	„	100—
„ funcțion. filialei	„	100—
„ servitorului	„	20·62
Școala comer., Brașov rata II.	„	200—
Despăgubire d-nului E. Stoica, (contabil mobilizat)	„	200—
Fondului de pierderi	„	300—

Dividenda se plătește îndată după adunarea generală.

S'a mai hotărât schimbarea §§-lor din statute, în acel înțeles că femeile pot fi reprezentate prin bărbatii lor, fără procură, prin străini, cu procură.

Competințele membrilor în direcțiune și în comitetul de supraveghiere le stabilește adunarea generală.

În direcțiune au fost aleși membri noi I. Bozac și Vasile Hopârtean, în comitetul de supraveghiere Ioan Șuteu, preoți.

*

„Goronul“ *instituit de credit și economii soc. pe acții în Aiud* și-a ținut I-a adunare generală ordinară la 25 Martie 1915, sub prezidiul dlui Ironim Man, preot în Băgă, vice-prezidentul direcțiunii.

S'a luat spre știință raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și s'a aprobat bilanțul pe 1914.

Profitul curat de K 10,458·12 s'a distribuit precum urmează:

Dividendă acționarilor	„	K 5,936·30
Fondului de rezervă	„	4,000—
Pentru scopuri culturale	„	226—
La dispoziția direcțiunii	„	295·82

Cuponul de dividendă se rescumpără cu începere dela 25 Martie 1915.

În comitetul de supraveghiere au fost aleși dnii: Dr. Victor Fodor, medic, Aiud; Victor Muntean, șef contabil, Blaj; Tit. L. Bitea, dir. de bancă, Teiuș; Bazil Moldovan, preot, Tâmpăhaza; Traian Raț, preot, Cacova; Cornel Domșa, inv., Poiana; Nicolae Radu, proprietar, Tâmpăhaza.

*

„Riureana“ *instituit de credit și economii societate pe acțiuni din Gurghiu*, și-a ținut adunarea generală ordinară la 14 Aprilie 1915.

S'au primit toate propunerile direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, în înțelesul cărora profitul curat din anul de gestiune 1914 de K 9,118·38 s'a împărțit cum urmează: $\frac{1}{3}$ adică K 3,499·87 se adaogă la fondul de rezervă, iară $\frac{2}{3}$ din profitul curat, adică K 5,618·51 s'a trecut în contul profitului anului 1915 pentru acoperirea eventualelor pierderi, provocate de starea de războiu.

CRONICĂ.

Necrolog. *Dr. Augustin Dragits*, membru al direcțiunii institutului „Agricola“ din Hunedoara, a răposat la 25 l. tr.

Funcționarii de bancă și războiul. Conform unor date statistice, adunate de directorul unei mari bănci din capitală, funcționarii de bancă din Ungaria au dat un contingent însemnat al celor chemați sub arme și plecați în războiul actual.

Dintre 3700 de funcționari, de sex bărbătesc, dela 12 dintre institutele cele mai mari ale țării au fost obligați la serviciu militar . . . 2050 56%

Dintre aceștia sunt în războiu . . . 1614 80%

Au fost dispensați pe timp nedeterminat 436 20%

Au căzut 63 4%

Sunt răniți și bolnavi 290 18%

Prisonieri 70 4 $\frac{1}{2}$ %

Decorați 50 3%

Vom încerca, dacă ne va fi posibil, să compunem o astfel de tabelă statistică interesantă și asupra funcționarilor de bancă români.

Datoria de stat a Ungariei în străinătate. Conform raportului guvernului asupra stărilor publice, în anul 1913 statul ungar a făcut 3 emisiuni de împrumuturi, în sumă totală de K 700 milioane, cari au fost plasate în parte preponderantă în străinătate, anume în 6 state diferite, asupra pieței interne rămânând abia 23% ale emisiunii totale.

Anume sunt plasate:

Imprum. de K 150 mil. Rentă ung. de 4 $\frac{1}{2}$ % în Germania 65 mil. = 43·33%

Olanda 4 „ = 2·67%

Austria 38 „ = 25·33%

Ungaria 43 „ = 28·67%

Bonurile de tezaur de 4 $\frac{1}{2}$ % în sumă de K 150.000.000 în

Belgia 12 mil. = 8—%

Anglia 6 „ = 4·33%

Olanda 1 „ = 0·67%

Austria 95 „ = 63·33%

Ungaria 35 „ = 23·67%

Bonurile de tezaur de 4 $\frac{1}{2}$ % în sumă de K 150.000.000 în

Germania 62·8 mil. = 41·87%

Belgia 8·2 „ = 5·46%

Elveția 6·4 „ = 4·27%

Olanda 2·2 „ = 1·46%

Austria 52 „ = 34·67%

Ungaria 18·4 „ = 12·27%

Bonurile de tezaur de 4 $\frac{1}{2}$ % în sumă de K 250.000.000 în

Austria 185 mil. = 74%

Ungaria 65 „ = 26%

Datoria de stat a țărilor beligerante. În timpul dela izbucnirea războiului, 1 August 1914, până la finele lui Martie a. e. datoria de stat a singuraticelor state implicate în războiu arată următoarea creștere:

	1 August 1914 starea	Creștere până la 31 Martie 1915 cu
Austria	K 13,004 mil.	K 3,575 mil.
Ungaria	6,695 „	2,040 „
Germania	25,689 „	11,400 „
Turcia	2,914 „	520 „
Anglia*	17,560 „	10,320 „
Franța	30,120 „	10,907 „
Rusia	22,917 „	13,200 „
Belgia	„	960 „
Sârbia	„	410 „
Japonia	„	872 „
Montenegro	„	3 „

Datoria de stat a puterilor centrale, incluziv Turcia, a crescut deci cu K 17,535·— mil., iar ale aliaților cu K 36,460 mil.

Creșterea totală a datoriei de stat a țărilor beligerante se cifrează deci în ultimele 7 luni cu rotund K 54 miliarde.

SUMAR.

Cultura animalelor. — Al doilea împrumut de războiu ungar. — Centrala institutelor de bani. — Schimbări în situația statelor europene în ultimii 50 ani. — Asigurări în contra pagubelor de grindină. — În chestia importului de porumb. — Agricultura: Situațiunea agricolă. — Revista financiară: Situațiunea. — Soc. financiare și comerciale: «Câmpiana», «Goronul», «Riureana.» — Cronică: Necrolog, Funcționarii de bancă și războiul, Datoria de stat a Ungariei în străinătate, Datoria de stat a țărilor beligerante.

Concurs de contabil!

La banca «Parsimonia» din Bran (Törösvár) este de ocupat postul de contabil.

Salariu anual 2400 Coroane cu próspecte de ameliorare.

Dela concurenți se cere: atestat de maturitate despre absolvirea claselor comerciale, praxă de cel puțin 3 ani, — să poată lucra independent, cunoașterea limbei maghiare și cunoștiințe de carte funduară.

Petițiunile de concurs sunt a se înainta în termen de 30 zile dela I-a publicare la direcțiunea institutului „Parsimonia“ în Törösvár.

După un an de serviciu corăspunsător așteptărilor, contabilul ales, se va definitivă.

Bran, 17 Aprilie 1915.

(3—3)

Direcțiunea.

* Fără coloniile ei.

„MUREȘANUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Măriaradna.

CONVOACARE.

P. T. acționari ai institutului de credit și economii «MUREȘANUL» societate pe acții în Măriaradna prin aceasta sunt poțitiți la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localitățile din Măriaradna ale institutului «Mureșanul» Miercuri în 12 Maiu 1915 a. c. la 10 ore a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale; constatarea acționarilor prezenți și a acțiilor pe cari le reprezintă.
2. Alegerea alor 2 notari, 2 verificatori și 3 scrutinători.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiare despre anul de gestiune 1914.
4. Aprobarea bilanțului, a contului Perdere și Profit și împărțirea profitului curat.
5. Darea absolutoriului pe seama direcțiunii și a comitetului de supraveghiare.
6. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1915.
7. Alegerea alor 3 membri în direcțiune.
8. Eventuale propuneri conformate statutelor.

Direcțiunea.

Notă: La adunarea generală pot participa cu vot consultativ și decisiv numai acei acționari, cari sunt trecuți ca proprietari în registrul de acții cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cari până la deschiderea adunării generale își depun acțiile la cassa institutului, ori la institutele «Victoria» în Arad și «Albina» în Sibiu.

ACTIVA.		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1914.		PASIVA.		
	K	f		K	f	
Cassa		14,113	19	Capital social	150,000	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci:				Fond de rezervă	87,433	—
Giro-Conto la B. A. U.	891	61		Fond de pensiune	24,260	80
«Victoria», Arad	6,700	—		Depuneri spre fructificare	666,883	95
«Temesvár-városi takarékpénztár»	2,338	—		Depuneri în cont-curent	2,687	44
Escont		1,475,196	99	Depozit de cassă		23,926
Imprumuturi ipotecare		12,473	—	Reescont		731,725
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți		6,394	—	Dividendă neridicată		910
Cont-curent cu acoperire		62,980	67	Creditori		1,168
Imprumuturi pe amanet		11,015	—	Transitoare:		
Efecte		40,575	—	Dare nesolvită după interesele de depuneri		1,941
Mobilier	3,340	—		Interese transitoare anticipate		8,430
Amortizare	340	—		Profit:		
Realități		26,593	—	Transpus din 1913	771	32
Debitori		29,529	07	Profit curat în 1914	6,728	68
Transitoare:						
Interese de reescont		6,307	80			
Interese restante		8,760	23			
		1,706,867	56			
						1,706,867

DEBIT.		Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
	K	f		K	f
Interese pentru fondul de rezervă	4,163	50	Interese dela escont	125,023	35
„ pentru fondul de pensiune	1,357	82	„ dela imprumuturi ipotecare	756	36
„ după depuneri spre fructificare	39,597	21	„ dela impr. pe oblig. cu cav.	289	26
„ după depuneri în Cont-curent	194	27	„ imprumuturi pe amanet	966	74
„ de reescont			„ efecte publice	1,890	—
Spese:			„ Cont-curent cu acoperire	5,823	43
Salare	7,440	—	Provizioni		4,807
Bani de quartir	1,180	—	Provizioni descrise		1,204
Adause de scumpete	957	24	Profit transpus		771
Marce de prezență	1,200	—			
Porto	1,124	46			
Spese de birou	4,527	28			
Dări:					
Dare directă, comunală și culturală	8,138	72			
10% dare la interesele după depuneri	3,985	13			
Competință de timbru	209	64			
Amortizări		340			
Profit:					
Transpus din 1913	771	32			
Profit curat în 1914	6,728	68			
		141,532	70		
					141,532

Măriaradna, la 31 Decemvrie 1914.

DIRECȚIUNEA:

P. Givulescu m. p. Tuducescu m. p. Raicu m. p. Meletiu Suci m. p. Dr. Avramescu m. p. Thomas Pompilius m. p. șef de birou prim-cont.

Subsemnatul comitet de supraveghiare am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

A. Bozgan m. p. Georgiu Botta m. p. Vaselon m. p. Papp Ilie m. p.
Ioan Moldovan m. p., revizor-expert al «Solidarității».

„SELĂGIANA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Jibou.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «SELĂGIANA» societate pe acții în Jibou, în sensul §-lui 19 din statute se invită la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Jibou la 27 Maiu st. n. 1915 la 10 ore înainte de amiază, în localul institutului pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea biroului conform §-lui 25 din statute.
2. Bilanțul anual și raportul comitetului de supraveghiere, votarea absoluturului pentru direcțiune și comitet.
3. Împărțirea profitului curat.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență.
5. Propuneri conform §-lui 23 din statute.

Jibou, la 30 Aprilie 1915.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și respective documentele de plenipotență la cassa institutului până cel mult în 26 Maiu a. c. Depozitarea acțiilor se poate face și la unul din institutele membre la «Solidaritatea».

Active — Vagyon. Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914. — Mérleg számla 1914. dec. hó 31-én. Pasive — Teher.

Active — Vagyon.		Contul Bilanț cu 31 Dec. 1914.		Mérleg számla 1914. dec. hó 31-én.		Pasive — Teher.	
		K	f			K	f
Cassa în numărar — Kézpénz	31,496.02			Capital social — Részvénytőke		310,000	—
Numărar la expositură — Ügynöksé- günk készpénz készlete	1,055.59			Fond de rezervă — Tartalék alap	162,728.10		
Cassa de păstrare postală — Póstata- karékpénztárnál	797.94	33,349.55		Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	4,187.91	166,916.01	
Bon în Giro-conto și la alte bănci — Giro-conto és bankok számlája			3,327.54	Fond de pensii — Nyugdíj alap		46,765.37	
Efecte — Értékpapírok	79,292. —			Depuneri spre fructificare — Betétek		572,312.74	
Acții dela diferite bănci — Részvények külömböző bankoktól	21,700. —	100,992. —		Reescont — Visszleszámitolás		534,745. —	
Imprum. pe cambii — Váltótárca: cambii de bancă — bankváltók	480,631.40			Lombard — Lombárd kölcsön		19,000. —	
cambii asig. cu hipotecă — Jelzáló- gílag bizt. váltók	719,097. —	1,199,728.40		Debit la bănci — Tartozás pénzügyintézeteknél		14,933. —	
Obligaț. asigurate cu hipotecă — Jelzálog kölcsön	335,769.89			Depozite de cassă — Pénztári letétek		12,086.72	
Casa institutului — Intézeti ház	32,000. —			Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		602. —	
Realități — Ingatlanok	2,390.51	34,390.51		Interese transitoare — Átmeneti kamatok		19,174.87	
Proteste — Óvásköltség			448.30	Profit curat — Tiszta nyereség		17,052.31	
Anticipațiuni — Előlegek			5,581.83				
			1,713,588.02				1,713,588.02

Debit — Tartozik. Contul Profit și Perdere. — Nyereség és Veszteség számla. Credit — Követel.

Debit — Tartozik.		Contul Profit și Perdere.		Nyereség és Veszteség számla.		Credit — Követel.	
		K	f			K	f
Interese — Kamatok:				Interese la cambii — Váltók utáni kamat		100,277.96	
la depuneri — betétek után	32,016.74			Interese la obligaț. hipotecare — Jelzálog kamat		24,347.07	
la fonduri — alapok kamatai	9,146.81	41,163.55		Interese la efecte — Értékpapír kamat		4,252. —	
la reescont — visszleszámitolásoknál			42,028.68	Venit la realități — Ingatlan jövedelem		2,005. —	
Dare — Adók:				Alte venite — Egyéb bevételek		7,167.30	
directă și com. — egyenes és községi	12,237.35						
la int. de dep. — betéti kamat után	3,228.57	15,465.92					
Spese — Költségek:							
curente și birou — folyó és irodai	5,028.92						
salare — fizetése	12,381.94						
relut de quartir — lakbér	1,950.01						
diurne — napidijak	546. —	19,906.87					
Perdere la efecte — Értékpapír veszteség			2,432. —				
Profit curat — Tiszta nyereség			17,052.31				
			138,049.33				138,049.33

Jibou — Zsibó, la 31 Decembrie 1914.

Emeric Pop m. p., director-exec. — vezér-igazg.

Vasiliu Pop m. p., cont. — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

George Pop de Băsești m. p., președ. — elnök. Vasiliu Mica m. p., v.-președ. — alelnök. Teofil Dragomir m. p.
Simeon Meciu m. p. Mihail Pop m. p. Ioan Sándor m. p. Dr. Ladislau Gyurkó m. p. Vasiliu Pop m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte. — Alulirott felügyelő-bizottság jelen számlákat megvizsgálta és azokat helyeseknek találta.

Jibou — Zsibó, la 30 Aprilie 1915.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Florian Cocian m. p., președ. — elnök. Teodor Bohățiel m. p. Clemente Pop m. p. Dominic Rațiu m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.